

DĚLSKÝ POTÁPEČ

Autor: Patrick J. Buchanan

„Zdá se, že irácké síly neměly vůbec chuť bojovat... Můžeme je vycvičit, poskytnout jim vybavení; ale pochopitelně jim nemůžeme dodat odhodlání k boji.“ Tak identifikoval ministr obrany Spojených států **Ashton Carter** příčinu debaklu irácké armády v Ramádí.

Podle znechucených amerických důstojníků dobylo Ramádí 1 000 bojovníků ISIS, které obránci početně převyšovali v poměru deset ku jedné. Proč se dala irácká armáda na útěk? A co pohánělo militanty z ISIS k útoku na tak početnou posádkou bráněné město?

Podle zpráv z bojiště vedly útok tucty ukořistěných amerických obrněných vozidel a nákladní auta, naložené trhavinami, jejichž pomocí **dobrovolníci ISIS** vytvořili obří průrvy v obranných liniích.

Proč se všichni mučedníci shromažďují na jejich straně? A proč naše strana tak často zcela postrádá „odhodlání k boji“? Iráčané nejsou žádní zbabělci. V letech 1980-1988 jejich otcové umírali po desítkách tisíc při obraně země proti sousednímu Íránu. Když tedy Iráčané umírali za diktátora Saddáma Husajna, proč se jejich synům v uniformách irácké armády nechce bojovat za demokrata **Hajdara al-Abádího**?

Tentýž příběh jako v Iráku se odvíjí i v Sýrii.

Po čtyřech letech občansko-sektářské války si vydobyla na al-Káidu napojená Fronta an-Nusrá vlastní teritorium v Idlíbu, podobně jako teroristé Islámského státu v Racce. Assadova armáda krvácí, ale stále bojuje. A námi podporovaná **Svobodná syrská armáda**? Přestala existovat. Někteří sice bojovali, jiní ale přeběhli k džihádistům, uprchli nebo prodali své zbraně.

V Jemenu sestoupili hutíjští rebelové ze severních hor a obsadili Saná, vyhnali prezidenta do exilu, zabrali Aden a zmocnili se velkých zásob amerických zbraní. Spojenými státy podporovaná armáda se zhroutila.

Znovu se musíme ptát, proč tito rebelové podle všeho ochotně bojují za podle nás překonané hodnoty, ale naši přátelé až příliš často nikoliv? Možná nalezneme odpověď u **Thomase Babingtona Macaulaye** (citát pochází z díla *Zpěvy starého Říma*, překlad J. Vrchlický; pozn. DP):

*A může lépe umřít muž
než nebezpečím v boji,
za svatý popel otců svých,
za oltář bohů, vlast svoji?*

Kmen a víra. Za to jsou obyvatelé Středního východu ochotní bojovat. Sunnitští i šíitští fundamentalisté zemřou za svou víru. Peršané a Arabové při obraně svých zemí, stejně jako Kurdové a Turci. **Ale který z tamějších kmenů položí život za sekulární americké**

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

hodnoty demokracie, rozmanitosti, pluralismu, sexuální svobody a rovnosti manželství?

„Vyžeňme křížáky z našich zemí!“ – za to se dá zemřít. Vraťme se do roku 1983. Džihádista z milice Amal najel s nákladním autem naloženým výbušninami do **kasáren americké námořní pěchoty** v Bejrútu. V roce 2000 dva sebevražední atentátníci přijeli v adenském přístavu s maličkým člunem k lodi **USS Cole**, postavili se, zasalutovali a prorazili do boku válečné lodi takovou díru, že se málem poroučela ke dnu.

Devatenáct mladých mužů dobrovolně nasměrovalo 11. září ona letadla do Pentagonu a mrakodrapů WTC. Atentátník s „**bombou ve spodním prádle**“ i v „**podrážce boty**“ byl připraven vzít s sebou na onen svět i celé letadlo. Všechno vrazi nebo lidé, kteří se o vraždu pokusili. Přesto ale mají podle nejnovějšího průzkumu Al-Džazíry bojovníci Islámského státu mezi muslimy řadu obdivovatelů.

V Afghánistánu bojujeme proti Talibánu už 13 let. Přesto zůstává bojeschopný. A mnozí předpovídají a obávají se, že afghánská armáda – kterou jsme za vynaložení desítek miliard dolarů vycvičili a vyzbrojili – se rozloží, jakmile ze země odejdeme. Proč Talibán dle všech dostupných informací přetéká bojovým odhodláním, které je u americkými odborníky vycvičených jednotek afgánské armády podstatně vzácnějším zbožím?

Tyto otázky jsou velmi relevantní, váží se totiž k otázce ultimátní: Může Západ na Blízkém a Středním východě zvítězit?

Téměř ve všech válkách, do nichž jsme se zapojili, měla námi podporovaná strana lepší výcvik, zbraně i vyšší počty. Přesto skupiny jako Islámský stát, al-Kajda a Talibán našly klíč k tomu, co dodává mužům odhodlání bojovat nebo přihlásit se na sebevražednou misi. Stát se Božím mučedníkem, vytvořit nový kalifát, vyhnat nevěřící a jejich loutky – za to vyznavač islámu zemře. Taková je nabídka ISIS. A poptávka přichází dokonce i ze Západu.

Co můžeme nabídnout my? Jak přesvědčíme irácké sunnity, aby bojovali za navrácení své domovské provincie Anbár do rukou Iránem kontrolované šíitské vlády v Bagdádu? Z našich arabských spojenců svolili Katařané, Saúdové a Arabové ze Zálivu k leteckým útokům. A Kurdové budou bojovat – za Kurdistán.

Pokud ale patří budoucnost těm, ochotným za ni bojovat a pokládat životy – nebo se stát mučedníky – rozhodnou zřejmě o budoucnosti Středního východu sunnitské kmeny, šíitské milice, ISIS a al-Káida, Hizballáh a iránské Revoluční gardy.

Na Středním východě nastává čas „pravých věřících“.

Úvaha Patricka J. Buchanana **Why American Allies Won't Fight** vyšla na stránkách The American Conservative.